Ο Αρχιμανδρίτης Γαβριήλ
1929 – 1995
Ο βίος και η πολιτεία

“Η αλήθεια είναι στην αθανασία της ψυχής” – ο Γέροντας Γαβριήλ

Ο αρχιμανδρίτης Γαβριήλ, κατά κόσμον Γκοντέρτζι Ουργκεμπάτζε του Βασίλη, γεννήθηκε στην Τιφλίδα στις 26 Αυγούστου 1929. Τον Γκοντέρτζι τον βάφτισαν στη βρεφική ηλικία στον Ναό της Αγ. Βαρβάρας της Μεγαλομάρτυρος (που βρίσκεται στη συνοικία Ναβτλούγι στην Τιφλίδα). Η νονά του Γκοντέρτζι ήταν η «Αδελφή του Ελέους» Ταμάρα Μπεγκιασβίλι. Εκείνη την περίοδο στη Γεωργία επικρατούσε το κομμουνιστικό καθεστώς, διωκόταν η θρησκεία, κατέστρεφαν ή έκλειναν τις εκκλησίες, φόνευαν και εξόριζαν αθώους ανθρώπους. Ο Γκοντέρτζι ήταν περίπου δυο χρονών όταν κάτω από άγνωστες συνθήκες σκότωσαν τον πατέρα του, Βασίλη Ουργκεμπάτζε. Στο εξής, τα μέλη της οικογένειάς του τον έλεγαν «Βασίκο» (το όνομα «Βασίκο» είναι υποκοριστικό του ονόματος «Βασίλη») προς τιμήν του πατέρα του.

Ο μικρός Βασίκο από τα παιδικά του χρόνια διακρινόταν με την Θεία χάρη. Έχτιζε μικρές εκκλησίες από πέτρινες πλάκες και άναβε μέσα τους τα σπίρτα. Η μητέρα του Βασίκο ναι μεν φοβόταν να μην προσέξει κανείς αυτό το πάθος του Βασίκο, διότι υπήρχε πιθανότητα κάποιος να καταγγείλει την οικογένειά της για την αντικομμουνιστική διαπαιδαγώγηση του παιδιού, αφετέρου όμως στο τέλος της ζωής της έγινε μοναχή Άννα (ετάφη στην αυλή της γυναικείας Μονής του Σαμτάβρο, δίπλα στο υιό της). Ο Βασίκο από τα παιδικά του χρόνια συμπεριφερόταν παράξενα – απέφευγε να παίζει με τους συνομηλίκους του και προτιμούσε την μοναξιά και τη σιωπή. Το παιδί όμως διασκέδαζε μόνο με έναν τρόπο: κρατούσε στο χέρι ένα μακρύ ραβδί και έτρεχε. Τα πουλιά που ήταν τριγύρω μάζευαν γύρω από το ραβδί και το ακολουθούσαν με τιτίβισμα. Αυτό το θέαμα προκαλούσε περιέργεια σε όλους. Ο Βασίκο ήταν εξαιρετικά εύσπλαχνο παιδί. Δεν επέτρεπε με τίποτα να βάλουν παγίδες ποντικιών στο σπίτι. Έπιανε ποντίκια ζωντανά σε ένα κλουβί και τα άφηνε ελεύθερα έξω από την αυλή. Πήγε στο σχολείο σε ηλικία 6 χρονών. Έμαθε εύκολα τα γράμματα, τα μαθηματικά, και με την καλή διαγωγή κέρδισε την αγάπη όλων. Έμαθε το όνομα του Χριστού σε ηλικία 7 χρονών, το γεγονός το οποίο άλλαξε τελείως τη συνηθισμένη ζωή του Βασίκο. Σύντομα μάζεψε λεφτά και αγόρασε το Ευαγγέλιο, το οποίο ήταν αφετηρία της καινούργιας του ζωής. Από εκείνη την ημέρα μέχρι το θάνατό του είχε κυριευτεί από μια σκέψη και μια επιθυμία – να ζει μόνο για τον Χριστό. Συνέχεια διάβαζε το Ευαγγέλιο και δεν ενδιαφερόταν για τίποτα άλλο, έριχνε μια ματιά για λίγο στα μαθήματα που έπρεπε να κάνει, για να του μείνει πολλή ώρα για το Ευαγγέλιο. Πριν κοιμηθεί, έμπαινε στο δωμάτιό του και μπροστά στο εικονοστάσι προσευχόταν ατελείωτες ώρες.

✠ ✠ ✠

Πλησιάζοντας τον θάνατό του ο γέροντας Γαβριήλ αναπολούσε τα παιδικά του χρόνια: - Καθόμουνα στον δεύτερο όροφο, μόνος μου σκεπτόμενος, όταν η εσωτερική φωνή μού μου υπαγόρεψε να κοιτάξω στον ουρανό. Σηκώθηκα, πήγα στην άκρη του μπαλκονιού, κοίταξα στον ουρανό και βλέπω – στον ουρανό υψωνόταν ένας μεγάλος σταυρός. Τότε δεν αντιλήφθηκα, όμως τώρα ξέρω ότι αυτός ο σταύρος ήταν ο Σταυρός μου που έπρεπε να δεχτώ και να κουβαλήσω για όνομα της αγάπης προς τον Θεό και συνάνθρωπο.

Παράλληλα ακόμα μία ανάμνηση απασχολούσε τον γέροντα Γαβριήλ:
- Τη νύχτα, καθώς κοιμόμουν, ξύπνησα ξαφνικά και είδα μπροστά μου να στέκεται ένας δαίμονας. Με κοίταζε με οργή. Δεν φοβήθηκα με τη Χάρη του Θεού, απλά ταράχτηκα, αλλά δεν έκανα τίποτα για να τον σπρώξω, απλά τον κοίταζα με έκπληξη. Εκείνος ούρλιαξε – «Εσύ με πολεμάς»; Και με χτύπησε με τη γροθιά του στο κεφάλι.

Ο μικρός Βασίκο ωφελήθηκε από αυτή την εμπειρία και σε αυτό μας πείθει η ανάμνηση του ίδιου του γέροντα Γαβριήλ:

- Όταν είδα τον δαίμονα, τότε ενισχύθηκε πλήρως η πίστη μου στον Χριστό, διότι είπα, επειδή υπάρχει ο πονηρός, ο Θεός θα υπάρχει πρωτίστως. Και, μετά από αυτό, συνάνθρωπε, αντιλήφθηκα και εκτίμησα την ανθρώπινη ομορφιά.

Για την αγνή αγάπη και αφοσιωμένη ζωή, ο Θεός προίκισε το δωδεκάχρονο Βασίκο με τη Χάρη της θείας δύναμης και των θείων αποκαλύψεων.

Η μοναχή Πελάγια (η πρώην Ηγουμένη της Ι. Μονής Παναγίας του Γκουρτζαάνι), η συνομήλικη και η γείτονας του Γέροντα Γαβριήλ, αναπολεί: «Μία ανοιξιάτικη μέρα, όταν ο θείος μου γύρισε στο σπίτι, για να ακούσουμε όλοι, είπε μεγαλόφωνα: «Δόξα στον Χριστό, που ακόμα έχει τους εκλεκτούς ανθρώπους σε αυτό τον κόσμο». Όταν τον ρωτήσαμε τι έγινε, τι τον ξάφνιασε έτσι, μας διηγήθηκε το εξής: «Όταν γύριζα στο σπίτι με τον δρόμο της παλαιάς εκκλησίας της Αγ. Βαρβάρας και όταν πλησίασα τον ερειπωμένο Ναό του Αγ. Γεωργίου, βλέπω ο Γκοντέρτζι, υιός του Βασίκο, σε αυτή την ανυπόφορη ζέστη να καθαρίζει τον Ναό από τους ογκόλιθους. Είχε αφοσιωθεί στη δουλειά τόσο πολύ που για λίγο δεν με παρατήρησε, και εγώ, κοιτάζοντάς τον, στάθηκα σιωπηλός, όμως όταν με είδε, χάρηκε πολύ και μου είπε: «Έλα, θείε Μούχα, αν μπορείς, σήκωσέ το» – και μου έδειχνε έναν ογκόλιθο. «Μούχα » έλεγαν τον θείο μου λόγω μεγάλης δύναμης που είχε και γιατί παλιά ήταν παλαιστής, γενικά τον έλεγαν Γεώργιο. Ο Μούχα συνέχισε: «Προσπάθησα πολύ, αλλά δεν μπόρεσα καν να μετακινήσω στον τόπο εκείνο τον ογκόλιθο», εκείνος όμως είπε «εξ ονόματος του Χριστού», πήγε και τον σήκωσε και τον έβαλε δίπλα στους υπόλοιπους ογκόλιθους που είχε μαζέψει έξω από τον Ναό». Η οικογένεια μας ήταν θεοσεβούμενη, αλλά λόγω εκείνου του κακότυχου καθεστώτος τα μέλη της οικογένειάς μου δεν πήγαιναν στην εκκλησία και δεν νήστευαν πια. Όμως ο θείος Μούχα από εκείνη την ημέρα ξεκίνησε την χριστιανική ζωή».

Κατά τη διάρκεια του Β’ παγκοσμίου πολέμου, οι λυπημένοι άνθρωποι, οι οποίοι δεν είχαν λάβει καμία πληροφορία για τους κοντινούς τους, πήγαιναν στον Βασίκο, μόλις 12 χρονών, για να μάθουν

τα νέα τους. Ο Βασίκο έδινε σε όλους απαντήσεις και κήρυσσε σε όλους: «Να πηγαίνετε στην εκκλησία, να μην απομακρυνθείτε από τον Χριστό και να μην χάσετε τη ζωντάνια της ψυχής».

Τα λόγια του μικρού Βασίκο δεν έβγαιναν ποτέ ψεύτικα. Οι ευχαριστημένοι άνθρωποι σιγά-σιγά επέστρεφαν στην θρησκεία και πήγαιναν στην εκκλησία. Ο Βασίκο πάντα απέφευγε να τον επηρεάσουν οι έπαινοι των ανθρώπων και για να μην παρασυρθεί συμπεριφερόταν πολύ παράξενα: καθόταν στα απορρίμματα στη συνοικία, σε ένα εμφανές σημείο και έλεγε μεγαλόφωνα: «Μη ξεχνάς Βασίκο ότι είσαι ένα σκουπίδι και μη φανταστείς ότι είσαι κάποιος σπουδαίος». Τα μέλη της οικογένειας θύμωναν πολύ για αυτό και τον τιμωρούσαν κιόλας, όμως ο κόσμος απέφευγε να τον ειρωνεύεται και να τον συμπεριφέρεται προσβλητικά.

Αυτή την περίοδο της ζωής του γέροντα Γαβριήλ αφορά ακόμα μία άλλη εκπληκτική ιστορία: Κατά την περίοδο διωγμού επί του κομμουνιστικού καθεστώτος ο κόσμος φύλαγε τις αγίες εικόνες στα κελάρια ή στις υπόγειες αποθήκες. Είχε λιγοστέψει η πίστη στον λαό και οι άνθρωποι δεν μπορούσαν πια να αποδώσουν την δέουσα τιμή στα ιερά. Ο Βασίκο πήγαινε σε τέτοιους ανθρώπους και τους έλεγε: «Σε σας, στο σπίτι σας (έδειχνε ακριβής τοποθεσία) βρίσκεται μία εικόνα. Είτε να την σέβεστε τίμια, είτε δώστε την σε μένα και θα την τιμήσω εγώ. Αν θελήσετε να την προσκυνήσετε, ελάτε και θα σας την επιστρέψω με μεγάλη χαρά». Οι μερικοί μετάνιωναν και άφηναν την εικόνα στο σπίτι, οι μερικοί όμως, όσοι δεν είχαν την επιθυμία, έδιναν τις εικόνες στον Βασίκο. Όλοι έμεναν έκπληκτοι από τέτοια συμπεριφορά του Βασίκο. Ο μικρός Βασίκο απέδιδε στις εικόνες ιδιαίτερη αγάπη. Στην εκκλησία που είχε κτίσει ο ίδιος και στο κελί της Γυναικείας Μονής του Σαμτάβρο μέχρι σήμερα προκαλούν σε όλους έκπληξη οι όμορφες και με πολύ κόπο διακοσμημένες εικόνες, οι οποίες σκεπάζουν εντελώς τα τείχη ή τη στέγη, που προκαλεί αξέχαστη εντύπωση στους προσκυνητές ή στους επισκέπτες. Η δήθεν αμέριμνη ζωή του μικρού Βασίκο δεν συνέχισε για πολύ καιρό. Η μητέρα του, Βαρβάρα, ήταν τίμια και εργατική γυναίκα. Στα νεανικά χρόνια ήταν όμορφη και παντρεύτηκε νωρίς, στην ηλικία 14 χρονών. Από τον πρώτο γάμο απέκτησε τρία παιδιά – την Έμμα, τον Μιχαήλ και τον Γκοντέρτζι - Βασίκο. Ύστερα, έγινε μια τραγωδία: ο σύζυγός της, Βασίλης πέθανε κάτω από άγνωστες συνθήκες. Η μητέρα του Βασίκο, μόλις 22 χρονών, βρέθηκε σε ευάλωτη κατάσταση. Δεν είχε κανέναν να την βοηθήσει και ήταν αναγκασμένη με πολύ σκληρή δουλειά να συντηρεί την οικογένεια. Ξαναπαντρεύτηκε και από τον δεύτερο γάμο απέκτησε μία κόρη – Τζουλιέτα. Την πρώτη δυσκολία που έπρεπε να αντιμετωπίσει ο γέροντας Γαβριήλ ήταν στην ηλικία των 12 χρονών. Η μητέρα, παρόλο που δεν ήταν δύσπιστη γυναίκα, απαγόρευε σχεδόν εντελώς στον Βασίκο θρησκευτική ζωή. Πρώτα, όταν ο υιός της εξέφραζε εκπληκτική αγάπη προς τη θρησκεία, αυτό το γεγονός προκάλεσε έκπληξη στη μητέρα. Όμως, όταν στην προσωπικότητα του Βασίκο η πίστη στον Χριστό απέκτησε βαθιά και καθιερωμένη μορφή, η μητέρα ζήτησε κατηγορηματικά από τον υιό της να παραιτηθεί από την επιλογή του. - «Γιατί βασανίζεις τον εαυτό σου, να ζήσεις όπως όλοι άλλοι άνθρωποι. Αν θέλεις μπορείς να είσαι θρήσκος, όμως όχι έτσι που μόνο το Ευαγγέλιο και η θρησκεία να είναι η επιθυμία σου».

Μετά από πολλά χρόνια, ένα χρόνο πριν από την αποβίωσή του, όταν στο κελί της Μονής του Σαμτάβρο επισκέφθηκαν τον βαριά ασθενή γέροντα Γαβριήλ η ηλικιωμένη μητέρα και οι αδελφές του, η μητέρα του, Βαρβάρα, δακρυσμένη του είπε: - Εκτός από τα βάσανα και τα παθήματα, τι άλλο ήταν η ζωή σου, Γαβριήλ; Εσύ δεν είχες ούτε τα χαρούμενα παιδικά χρόνια και ούτε τίποτα! Τι θα γινόταν αν με πίστευες έστω και λίγο και να πρόσεχες τον εαυτό σου, και εσύ ήσουν άνθρωπος.

Ο γέροντας Γαβριήλ όταν είδε τη δακρυσμένη μητέρα, στενοχωρήθηκε. Στενοχωρήθηκε από τη μια γιατί η μητέρα του πάλι δεν μπορούσε να τον καταλάβει, και από την άλλη, εκείνη ήταν η μητέρα του, η οποία ήταν παρούσα της δύσκολης ζωής του υιού της και αυτά τα δάκρυα έτρεχαν

από έναν βαθύ πόνο της ζωής. Ύστερα από ολιγόχρονη σιωπή ο γέροντας Γαβριήλ με την ήρεμη φωνή απαντάει:
- Εγώ δε μπορούσα να ζήσω αλλιώς.

Ούτε στην ηλικία των 12 χρονών ο Βασίκο δεν μπορούσε να ζήσει αλλιώς. Η Βαρβάρα, η μητέρα του, (προσεχώς η μοναχή Άννα) όταν άκουσε μία άλλη φορά την αρνητική απάντηση του Βασίκο, πέταξε το Ευαγγέλιό του στην τουαλέτα. Ο Βασίκο αμέσως το ανέβασε, το αγκάλιασε σκληρά και έκλαψε λυπημένα. Αυτό το συμβάν ήταν το όριο, οπότε έπρεπε να κάνει την επιλογή του. Τα μεσάνυχτα ο Βασίκο πήρε το αναπόσπαστο Ευαγγέλιό του και εγκατέλειψε το σπίτι. Ήταν τα τέλη του φθινοπώρου. Όλη νύχτα και όλη μέρα περπατούσε το παιδί και τελικά το βράδυ έφτασε στη Μτσχέτα. Πρώτα ήρθε στη Γυναικεία Μονή του Σαμτάβρο. Η ηγουμένη Ανουσία (Κοτσλαμαζασβίλι) δέχτηκε τον Βασίκο με αγάπη, τον ζέστανε και του έδωσε φαγητό, αλλά δεν μπόρεσε να τον αφήσει γιατί στη Γυναικεία Μονή απαγορευόταν η παραμονή των ανδρών και τον παρακάλεσε να πήγαινε στον Ναό Σβετιτσχοβέλι . Ο Βασίκο προσευχήθηκε εγκάρδια μπροστά στην εικόνα της Παναγίας Θεοτόκου των Ιβήρων του Σαμτάβρο και την παρακάλεσε να του δώσει ένα κελί και το δικαίωμα παραμονής σε αυτή τη Μονή. Τον άφησαν για 3 μέρες στο Ναό Σβετιτσχοβέλι, γιατί σύμφωνα με το διάταγμα της Κυβερνήσεως απαγορευόταν η κάλυψη των ανηλίκων για πολύ καιρό. Έπειτα ανέβηκε στη Μονή του Σίο-Μγβίμε , όπου επίσης του έδωσαν στέγη μόνο για 3 μέρες και τον αποχαιρέτησαν με ένα πουγκί με λίγα τρόφιμα για να πάει στη Μονή του Ζενταζένι. Εκείνη την περίοδο, στο Ζενταζένι έμειναν μερικοί ηλικιωμένοι μοναχοί. Οι μοναχοί αυτοί αγάπησαν τόσο πολύ τον θρήσκο νεαρό που έφτιαξαν κοντά στη Μονή κρυφό καταφύγιο και τον άφησαν εκεί για κάμποσες εβδομάδες. Λόγω του σκληρού ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου οι μοναχοί αναγκάστηκαν να στείλουν το παιδί, το οποίο είχε αναμμένη καρδιά για υπακοή στον Θεό, στη Μονή της Μπετανία. Εξήγησαν λεπτομερώς τον δρόμο και του έδωσαν τροφή. Στη Μονή της Μπετανία ο Βασίκο βρήκε δύο μοναχούς – τον όσιο πατέρα Γεώργιο (Μχεΐτζε) και τον όσιο πατέρα Ιωάννη (Μαϊσουράτζε). Οι μοναχοί της Μονής της Μπετανία έγιναν αγαπημένοι πνευματικοί πατέρες του γέροντα Γαβριήλ. Η ακριβής τοποθεσία και η ζωή του Βασίκο όταν έφυγε από τη Μονή της Μπετανία είναι άγνωστη. Για κάμποσο καιρό μία καλόκαρδη γυναίκα Μάργκο έδωσε σ’αυτόν καταφύγιο, η οποία όμως ήταν γνωστή μάντισσα στην Τιφλίδα. Ο μικρός Βασίκο στενοχωριόταν γιατί τόσο καλός άνθρωπος ήταν σε πλάνη και βρισκόταν σε μεγάλη αμαρτία. Μια φορά η Μάργκο αρρώστησε, ο Βασίκο την παρηγόρησε και είπε: «Θα δεχτώ τον κόσμο αντί εσένα». Και πραγματικά, στους ανθρώπους οι οποίοι είχαν έρθει για μαντεία το πνευματικό παιδί ομιλούσε για τον Χριστό και τους έπειθε στην αναγκαιότητα της θρησκευτικής ζωής. Ο Θεός είχε δώσει στον Βασίκο το χάρισμα της προφητείας και στους ανθρώπους, οι οποίοι έρχονταν για μαντεία, έλεγε για πειρασμούς και εκείνες τις αμαρτίες, τις οποίες δεν θυμούνταν καν. Τους προέτρεπε να πήγαιναν για εξομολόγηση στον πνευματικό πατέρα και να μεταλάμβαναν τη Θεία Κοινωνία. Οι επισκέπτες έμειναν έκπληκτοι με τη συμπεριφορά του παιδιού. Με τη βοήθεια του Βασίκο η Μάργκο παράτησε τη μαντεία και άρχισε τη θρησκευτική ζωή, το γεγονός το οποίο προκάλεσε μεγάλη φήμη στην Τιφλίδα εκείνης της εποχής. Η μητέρα του όμως καθ’όλη αυτή την περίοδο αδιάκοπτα έψαχνε τον Βασίκο και τελικά τον βρήκε.
- Εσύ μόνο να γυρίσεις στο σπίτι και όπως επιθυμείς εσύ, να είναι όλα έτσι. Εγώ δε θα σου απαγορέψω τίποτα στην επιλογή σου – είχε πει στον υιό της η χαρούμενη μητέρα μόλις τον είδε.

Ο Βασίκο γύρισε στο σπίτι. Και από κει και πέρα η Βαρβάρα δεν είχε δείξει αυστηρή προσέγγιση προς το παιδί, όμως, από καιρό σε καιρό προέτρεπε στο παιδί του να ζούσε συνηθισμένα και όχι μόνο με την θρησκεία. Ο Βασίκο, μετά από την επιστροφή στο σπίτι του, τουλάχιστον μια φορά το μήνα ανέβαινε στη Μονή της Μπετανία και βοηθούσε τους ηλικιωμένους μοναχούς που ζούσαν εκεί σε διάφορες εργασίες.

Το 16 χρονών αγόρι για να προσκυνήσει τη Μονή του Μαρτκόπι πήγε με τα πόδια. Εκεί ο Βασίκο βρήκε τον τίμιο μοναχό, πατέρ Αϊτάλα, τον οποίο εκτιμούσε πολύ και τον απομνημονευόταν με μεγάλη τιμή, και στα επόμενα χρόνια ο γέροντας Γαβριήλ έλεγε ότι εκείνος ήταν «άξιος μοναχός, μοναχός που μπορούσε να είχε γνώση των κρυφών». Από εκείνη την περίοδο της ζωής του γέροντα Γαβριήλ πρέπει να αναφέρουμε ακόμα μια ιστορία: Στο νεκροταφείο της περιοχής Βέρα, όπου είχαν ταφεί οι ευέλπιδες που θανατώθηκαν στη μάχη για την ανεξαρτησία της Γεωργίας, η κομμουνιστική κυβέρνηση αποφάσισε να φτιάξει έναν κήπο. Οι εργασίες έγιναν με μπουλντόζες και αυτό είχε ως αποτέλεσμα να βρεθούν τα οστά των νεκρών στην επιφάνεια της γης. Για αυτήν την βάρβαρη πράξη ο νεαρός Βασίκο στενοχωρήθηκε πολύ και κάθε νύχτα μάζευε κρυφά σε έναν σάκο τα οστά και τα έθαβε εκ νέου σε έναν ασφαλή τόπο. Το 1949 ο Βασίκο κατατάχθηκε στον Στρατό. Υπηρέτησε στο Μπατούμι, στη συνοριακή μονάδα. Παρά του αυστηρού καθεστώτος ο Βασίκο κατάφερνε να νηστεύει. Πήγαινε κρυφά και κοινωνούσε στην εκκλησία του Αγ. Νικολάου, την οποίαν δεν είχαν κλείσει.

Μετά την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ο Βασίκο γύρισε στο σπίτι. Σύντομα τον κάλεσαν σε έναν Ιατρικό Κέντρο και του έκαναν ανάκριση. Του θύμισαν περί του οράματος που είχε στα παιδικά του χρόνια, όταν ήταν δώδεκα χρονών και όταν του εμφανίστηκε το πνεύμα του κακού. Σε μερικές μέρες ο Βασίκο έλαβε ένα έγγραφο, με το οποίο του γνωστοποίησαν ότι εκείνος ήταν ψυχικά άρρωστος και ότι του απαγόρευαν την επαγγελματική δραστηριότητα. Του χορήγησαν τη σύνταξη αναπηρίας 2ης κατηγορίας. Αυτό το γεγονός ήταν παραβίαση του Νόμου, διότι σύμφωνα με τη Νομοθεσία της ΕΣΣΔ, απαγορευόταν η θητεία στο Στρατό των ανθρώπων με αναπηρία. Αυτή η πράξη πραγματοποιήθηκε εκ μέρος της Σοβιετικής Ασφάλειας και των ηγετών της κομματικής ιδεολογίας, ώστε να μην έχει πρόοδο της σταδιοδρομίας του και για να μην αποτελέσει τον κίνδυνο για το κομμουνιστικό σύστημα ένας άνθρωπος με τέτοια πίστη.

Από κει και πέρα ο Βασίκο με περισσότερη σοβαρότητα συνέχισε την πνευματική του ζωή. Στην αυλή του σπιτιού του έκτισε σπιτάκι μικρού μεγέθους, όπου άρχισε την άσκησή του στη μοναξιά και στην ησυχία. Για Εσπερινό και για τη Θεία Λειτουργία πήγαινε στο Καθεδρικό Ναό του Σιόνι. Ο νεαρός Βασίκο σύντομα κατάφερε να προσελκύσει την προσοχή του Αγιοτάτου και Μακαριότατου Καθολικού - Πατριάρχη της Γεωργίας Μελχισεντέκ Γ΄. Με την ευλογία του Πατριάρχη ο Βασίκο δούλεψε στο Ναό του Σιόνι ως φρουρός, ύστερα και ως αναγνώστης των ψαλμών. Το 1955 ο Βασίκο χειροτονήθηκε Διάκονος, και στις 23 Φεβρουαρίου εκάρη μοναχός στη Μονή του Μοτσαμέτα στο Κουταΐσι και σύμφωνα με την θέλησή του ονομάστηκε Γαβριήλ. Μετά από 3 μέρες χειροτονήθηκε ιερομόναχος στο Καθεδρικό Ναό των Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου από τον Επίσκοπο του Κουταΐσι και του Γκαενάτι, Γαβριήλ (Τσατσανίτζε).

Από την ημέρα της χειροτόνησης ο γέροντας Γαβριήλ με εκπληκτική αγάπη και κόπο υπηρετούσε τον Θεό και τον συνάνθρωπο. Με την ευλογία του Μελχισεντέκ Γ΄ ο γέροντας υπηρετούσε πρώτα στο Σιόνι, και μετά το 1960 ασκήτεψε στη Μονή της Μπετανία, μαζί με τον αγαπημένο πνευματικό του πατέρα Γεώργιο (Μχεΐτζε) και τον ιερομόναχο Βασίλ (Πιρτσχαλάβα).

Στα τέλη του 1962, ύστερα από τη αποβίωση του πατέρα Ιωάννη (Μαΐσουράτζε), του ιερομονάχου Βασίλ (Πιρτσχαλάβα) και του πατέρα Γεωργίου (Μχεΐτζε) η κυβέρνηση έκλεισε τη Μονή της Μπετανία. Ο γέροντας Γαβριήλ επέστρεψε στην Τιφλίδα, όπου, στην αυλή του σπιτιού του, μόνος του ολοκλήρωσε την οικοδόμηση της μικρού μεγέθους εκκλησίας με 7 τρούλους. Στα 1962-1965 ο γέροντας Γαβριήλ υπηρετούσε στον Ναό της Αγίας Τριάδος, όπου γύρω του μαζεύτηκε η μικρή

ενορία. Για τον σύγχρονο άνθρωπο είναι πολύ δύσκολο να φανταστεί τι εκπληκτικό θάρρος της ψυχής είχε ο νεαρός γέροντας Γαβριήλ, ο οποίος είχε κάνει ένα αφάνταστο και πρωτοφανές βήμα αντί του τρομερού κομμουνιστικού συστήματος: Την 1η Μαΐου 1965 στη διαδήλωση που οργανώθηκε μπροστά από το κτίριο του Συμβουλίου Υπουργών ο γέροντας έκαψε το τεράστιο πορτρέτο του Λένιν. Στον αναστατωμένο κόσμο ο γέροντας κήρυσσε τολμηρά: - «Την Δόξα δεν πρέπει να την αποδώσουμε στον πεθαμένο, παρά μόνο στον Χριστό, ο οποίος πάτησε τον θάνατο και μας χάρισε την αιώνια ζωή». Το εξοργισμένο πλήθος ανθρώπων όρμησε ανελέητα εναντίον του γέροντα Γαβριήλ. Η πόλη σήμανε συναγερμό πρώτου βαθμού και το περίφημο 8ο σύνταγμα καταλάγιασε τον κόσμο σώζοντας τον γέροντα από το βέβαιο θάνατο. Τον ετοιμοθάνατο πλέον γέροντα Γαβριήλ έφεραν στο απομονωτήριο της Ασφάλειας με 17 κατάγματα σε όλο το σώμα και κυρίως της κάτω γνάθου. Η ανάκριση έφερε μόνο τυπικό χαρακτήρα, δεν δικάστηκε αλλά καταδικάστηκε με μη αναστρέψιμη θανατική ποινή (εκτέλεση). Οι ηγέτες του κομμουνιστικού καθεστώτος είχαν μόνο ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον – εκείνοι ζητούσαν ο γέροντας να ομολογήσει ότι αυτή την πράξη έκανε με την εντολή της εκκλησίας, και αντί αυτής της ομολογίας του υπόσχονταν να του αφαιρέσουν τη θανατική ποινή. Παρά τα μακρόχρονα βασανιστήρια ο γέροντας Γαβριήλ στάθηκε ακλόνητος. Αντιθέτως, στην επόμενη ανάκριση πάλι ανέφερε τον Λένιν ως «θηρίο», και ως αποτέλεσμα πάλι αποδέχτηκε βάσανα. Αυτό το συμβάν έγινε γνωστό για ξένα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Αυτό το απίστευτο και συγκλονιστικό συμβάν βρήκε ευρεία διάδοση μέσω εφημερίδων και περιοδικών της Ευρώπης και της Αμερικής. Οι εξελίξεις επηρέασαν την πολιτική του Κρεμλίνου και αντί να εκτελέσουν τον γέροντα Γαβριήλ τον μετέφεραν στο Ψυχιατρείο, με το καθεστώς του ψυχικά αρρώστου ανθρώπου. Η Σοβιετική Κυβέρνηση σκόπευε να κρατήσει μόνιμα τον γέροντα Γαβριήλ σε απομόνωση στο Ψυχιατρείο, όμως ο Θεός δεν διατήρησε στην ζωή τον πιστό υπηρέτη του μόνο για αυτό τον σκοπό.

Προκαλεί ενδιαφέρον και το απόσπασμα από την ιατρική γνωμάτευση: Η ΣΣΔ της Γεωργίας Το αστικό ψυχο-νευρολογικό νοσοκομείο της υγειονομικής περίθαλψης της πόλης Τιφλίδα 19/1 – το 1966, πόλη Τιφλίδα, πάροδος Ελεκτρόνι №1.

№ 666

Ο ασθενής Ουργκεμπάτζε Γκιόργκι του Βασίλη, γεννηθείς το 1929, με εκπαίδευση 6 τάξεων, κάτοικος οδ. Τετριτσκάρο 11. Εισήχθη για νοσηλεία στο αστικό ψυχο-νευρολογικό νοσοκομείο στις 18/08/1965, έχει μεταφερθεί από την φυλακή για υποχρεωτική θεραπεία. Διάγνωση: ψυχοπαθής, έχει τάσεις σχιζοφρένειας με ψυχωτικές διαταραχές. Εξιτήριο στις 19/09/1965. Σύμφωνα με το ιστορικό του ασθενή, στην ηλικία δώδεκα χρονών του φανερώθηκε το πονηρό πνεύμα, με κέρατα στο κεφάλι… Ο ασθενής επιβεβαιώνει ότι οτιδήποτε κακό συμβαίνει στην χώρα και στον κόσμο φταίει ο πονηρός. Στην ηλικία 12 χρονών άρχισε να προσκυνήσει τις εκκλησίες, προσευχόταν, απέκτησε εικόνες, έμαθε εκκλησιαστική γραφή… Το 1949 εκλήθη για να υπηρετήσει τη στρατιωτική θητεία. Και στον στρατό, τον ελεύθερο καιρό περνούσε στην εκκλησία. Κάθε Τετάρτη και Παρασκευή δεν έτρωγε. Οι αξιωματικοί και οι στρατιώτες ακούγαν γελώντας τον παραλογισμό του: «Την Τετάρτη ο Ιούδας πούλησε τον Χριστό για 30 αργύρια, και την Παρασκευή

οι Εβραίοι αρχιερείς τον σταύρωσαν». Λοιπόν, ζούσε στις ψευδαισθησίες.

Όπως προκύπτει από την υπόθεση, την 1η Μαΐου 1965, την ημέρα της διαδήλωσης έκαψε το μεγάλο πορτρέτο του Λένιν, το οποίο είχαν κρεμάσει στο κτίριο του Συμβουλίου Υπουργών. Ύστερα από την ανάκριση, δήλωσε ότι προέβη σε αυτή την πράξη γιατί εκεί πρέπει να κρέμεται η εικόνα της Σταύρωσης του Χριστού, γιατί δεν επιτρέπεται η αποθέωση του γήινου ανθρώπου – προκάλεσε αμφιβολία ότι δεν ήταν ψυχικά υγιής και για αυτό τον λόγο εστάλη σε μας για ιατροδικαστική εξέταση για ψυχοπάθεια. Ύστερα από εξέταση διαπιστώθηκε το εξής: ο ασθενής εκδηλώνει διαταραχή προσανατολισμού ως προς τον τόπο, το περιβάλλον και τον χρόνο. Ψιθυρίζει κάτι χαμηλόφωνα: πιστεύει στην ύπαρξη του ουράνιου Όντος, του Θεού και των Αγγέλων κ.λπ. Κατά τη συζήτηση ο γενικός άξονας του ψυχοπαθή στρέφεται πάντα προς εκείνη την κατεύθυνση ότι τα πάντα γίνονται με την θέληση του Θεού κ.λπ. Στο Τμήμα είναι απομονωμένος από τους άλλους ασθενείς. Σε όλες τις συνομιλίες του πάντα αναφέρει το όνομα του Θεού, τους Αγγέλους, τις εικόνες κ.λπ. Δεν κάνει κριτική για την κατάσταση που βρίσκεται.

Έχει κάνει κατάλληλη θεραπεία και ύστερα πέρασε την Επιτροπή.
Το πρακτικό του ιατρείου: 1965, №42
/Ο επικεφαλής της Επιτροπής: υποψήφιος Διδάκτωρ Ιατρικής/ ο γενικός ιατρός Τ. Αμπραμισβίλι, τα μέλη: Τζ. Σαλαμπερίτζε και ο ιατρός: Κοπόβ.
Έξοδος από το νοσοκομείο στις 19/09/1965. Η μητέρα τον πήρε στο σπίτι.
Ιατρός: Λεζάβα – 19/01/1966.

✠ ✠ ✠

Από την πλευρά των ψυχιάτρων, τέτοια δήθεν αρνητική γνωμάτευση αποδεικνύει την αγάπη του γέροντα Γαβριήλ προς τον Θεό. Προκαλεί έκπληξη ότι στη ιατρική γνωμάτευση στην Σοβιετική Κυβέρνηση ως συμπέρασμα έχουν περιγράψει την θεοφοβούμενη ζωή του γέροντα Γαβριήλ και η περιγραφή αυτή αρκεί με μια χαρά στα δραστήρια μέλη του κόμματος. Όταν η θέληση του Θεού μπαίνει στη ζωή των ανθρώπων, τότε γίνονται πολλά θαύματα ανέφικτα για το νου μας. Τον γέροντα Γαβριήλ απελευθέρωσαν μετά από 7 μήνες φυλάκισης. Στην απελευθέρωσή του συνέβαλε και ο επίτιμος ακαδημαϊκός Αβλίπ Ζουραμπισβίλι.

Μια φροά, ύστερα από δεκάδες χρόνια, όταν ο Γέροντας Γαβριήλ υπηρετούσε ήδη στη Μονή του Σαμτάβρο, τον επισκέφθηκε ο ιερομόναχος Γεράσιμος, το μέλος της αδελφότητας της Μονής Αγ. Γερμανού του εν Αλάσκα μίας από τις πασίγνωστες ορθόδοξες Μονές στις ΗΠΑ, ο οποίος μετέπειτα εξέδωσε ένα βιβλίο στην αγγλική γλώσσα «Ο εξομολογητής του Χριστού στον σύγχρονο κόσμο». Το βιβλίο τελειώνει με τα εξής λόγια: «Ο πατήρ Γαβριήλ μας ευλόγησε. Αποχαιρετιστήκαμε. Επιστρέφαμε πίσω και δεν μας άφηνε η αίσθηση ότι γίναμε μάρτυρες ενός θριάμβου της εκκλησίας της Καινής Διαθήκης των καιρών μας».

Παρ’όλο που στον γέροντα Γαβριήλ άφησαν άθικτη την ιερωσύνη του, του απαγόρεψαν την λειτουργία στην εκκλησία. Λόγω αυτής της απαγόρευσης ο Γέροντας παρακολουθούσε την λειτουργία μαζί με την ενορία του και κοινωνούσε όπως ο κοσμικός. Τον καλούσαν συχνά στο Συμβούλιο της Ασφάλειας, από πού επέστρεφε σκληρά βασανισμένος και ξυλοκοπημένος. Μια φορά, όταν αλύπητα ξυλοκοπημένος δεν μπορούσε

πια να περπατήσει, ειδοποίησαν τα μέλη της οικογένειάς του και τους ζήτησαν να τον πάρουν στο σπίτι. Μετά από αυτή την περίοδο ο γέροντας Γαβριήλ ξεκινάει την ζωή με εκείνο τον τρόπο, ο οποίος ήταν πολύ επώδυνος για τον εαυτό του. Εκείνος έπρεπε να παρουσιαστεί στον κόσμο όπως ο πνευματικά άρρωστος: κατά την εμφάνιση έπρεπε να παραιτηθεί από τον συνηθισμένο τρόπο ζωής. Αντί της σιωπής κήρυττε μεγαλόφωνα στους δρόμους. Μέχρι τότε που αυστηρά απαγόρευε να πίνει κρασί, τώρα δημοσίως έπινε για να τους φανεί ως αλκοολικός. Η Σαλότητα είναι υψηλού επιπέδου άσκηση. Η Σαλότητα ενώπιον των ανθρώπων απαιτούσε τον εκπληκτικό ηρωισμό, την πνευματική δύναμη και τον θείο νου. «Τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστί, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστί» (Προς ΚΟΡΙΝΘ. Α, ΚΕΦ. Α – 25). Είναι εκπληκτική η μέγιστη ταπεινοσύνη του γέροντα Γαβριήλ. Η μεγαλύτερη αδελφή του γέροντα, κυρία Έμμα αναπολεί:

- «Εμείς δεν τον καταλαβαίναμε. Εκείνος από τα παιδικά χρόνια ήταν άνθρωπος με ευαίσθητη ψυχή. Όταν χειροτονήθηκε ιερέας, ο κόσμος τον σεβόταν κατά κάποιο τρόπο. Όταν ο Γαβριήλ ερχόταν στο σπίτι, έκλαιγε συχνά στην εκκλησία του. Μια φορά είχε αφήσει την πόρτα της εκκλησίας ανοιχτή και όταν άκουσα τη φωνή του κλάματος, μπήκα και τον ρώτησα στενοχωρημένη: Βασίκο, αδελφέ, γιατί κλαις έτσι, μήπως κάτι κακό σου συνέβη;
- Αδελφή, ο Χριστός γεννήθηκε στη φάτνη, ενώ ο κόσμος εμένα τιμάει και φιλάει τα χέρια μου».

Παρά της εκπληκτικής ταπεινοσύνης του γέροντα Γαβριήλ, πολλοί ιερείς ή κοσμικοί τον τιμούσαν με σεβασμό και ευλάβεια. Πέρασαν τέσσερα χρόνια από την απελευθέρωση του γέροντα Γαβριήλ από την φυλακή και το τρελοκομείο. Η κομμουνιστική κυβέρνηση δεν μπορούσε να συνηθίζει την τολμηρή άσκηση και την ομολογία του γέροντος. Αποφασίστηκε να γκρεμιστεί η εκκλησία του, το γεγονός που εκδήλωσε τον εσωτερικό αγώνα του αιματηρού κόκκινου καθεστώτος αντί του γέροντα Γαβριήλ. Είναι εκπληκτικό, αλλά ο γέροντας Γαβριήλ ανακαίνισε εκ νέου την γκρεμισμένη εκκλησία. Για να ζητήσουν συγνώμη κρυφά τον επισκέφθηκαν πρώτα ο Αρχηγός της Αστυνομίας, και έπειτα ο Γραμματέας της Περιφερειακής Επιτροπής. Ο γέροντας Γαβριήλ ανακαίνισε πολύ γρήγορα την εκκλησία – παρεκκλήσι του, όμως με διαφορετική μορφή από την πρωταρχική: αντί τους 7 τρούλους έβαλε μόνο έναν και υψηλό τρούλο. Η εκπληκτική εκκλησία που χτίστηκε από τον γέροντα Γαβριήλ, σήμερα σώζεται με αυτή τη μορφή.

Το 1971 με την ευλογία του Καθολικού-Πατριάρχη Εφραίμ Β’ και του Μητροπολίτη Ηλία (νυν Καθολικός – Πατριάρχης της Γεωργίας. Τότε ο Μακριότατος διεύθυνε το Ιεροδιδασκαλείο) ο γέροντας Γαβριήλ διορίστηκε ως ιερέας στην γυναικεία Μονή του Σαμτάβρο και του Ιεροδιδασκαλείου. Για μόνιμη κατοικία του χορήγησαν έναν πύργο στη Μονή του Σαμτάβρο. Ο Γέροντας Γαβριήλ μερικές φορές με ειλικρινή χαρά έλεγε: «Αυτό το κελί μού εδόθη με την χάρη του Σωτήρος και της Παναγίας Θεοτόκου και με την ευλογία των δύο Πατριαρχών».

Από το 1972 έως το 1990, μέχρι την τελική εγκατάστασή του στο Σαμτάβρο, ο γέροντας Γαβριήλ ανέλαβε ως ειδική άσκηση να προσκυνήσει τις εκκλησίες και τις μονές που έκλεισαν και παράτησαν λόγω του κομμουνιστικού καθεστώτος. Σε περίπτωση που ο τόπος προσκυνήματος βρισκόταν σε μεγάλη απόσταση, είχε δύσκολη γεωγραφική θέση ή περιείχε κάποιο κίνδυνο το προσκύνημα, ο γέροντας Γαβριήλ πήγαινε συνέχεια μόνος του. Σε άλλες περιπτώσεις τον συνόδευαν μερικοί πιστοί άνθρωποι, οι οποίοι τον

βοηθούσαν στην λειτουργία με ανάγνωση ψαλμών ή με άλλο τρόπο. Ο γέροντας Γαβριήλ έλεγε:
- Να έχετε πίστη ότι εμείς εδώ δεν ταράζουμε μάταια τον αέρα. Αλήθεια, σήμερα πολλές εκκλησίες και μονές είναι γκρεμισμένες και κλειστές, αλλά ο άγιος Άγγελος ο οποίος διορίστηκε σε αυτόν τον τόπο με την εντολή του Θεού, βλέποντας την επιμέλεια και ακούγοντας την προσευχή μας, με την χαρά μεταφέρει την ευχή μας προς τα ουράνια και την κάνει να εισακουστεί από τον Θεό. Βλέπετε, σε ποια κατάσταση βρισκόμαστε τώρα; Μερικές φορές στο χιόνι και τη βροχή, σκεπασμένοι με σελοφάν, είμαστε αναγκασμένοι να τελέσουμε την λειτουργία, αλλά θα έρθει ο καιρός όταν θα δούμε ότι αυτές οι εκκλησίες και οι μονές θα αποκατασταθούν, θα επαναλειτουργήσουν τελώντας τη Θεία Λειτουργία (αυτά που έλεγε ο γέροντας ήταν απίστευτο εκείνη την εποχή).

Από το 1987 ο γέροντας Γαβριήλ στο Σαμτράβρο, στη λεγόμενη «Κακλοβάνι» , άρχισε να ζει σε μία στενόχωρη ξύλινη καλύβα. Την καλύβα αυτή η Μονή στα παλιά χρόνια χρησιμοποιούσε ως κοτέτσι, και ύστερα είχε μείνει χωρίς λειτουργία. Εκείνη την περίοδο ο γέροντας Γαβριήλ πολύ σπάνια - για τρεις μέρες ή για μια εβδομάδα - άφηνε την Μονή και ύστερα επέστρεφε πάλι την ξύλινη οικία του. Αυτός ο τρόπος ζωής αποδείκνυε ταυτόχρονα την ταπεινοσύνη του και τον ασκητισμό του: αποδείκνυε την ταπεινοσύνη γιατί είναι πολύ δύσκολο να μένει κανείς σε τόσο μικρό χώρο, όπου είναι αδύνατο να σταθείς όρθιος και αντέχεις - χωρίς να ζεσταθείς καθόλου - την παγωνιά μαζί με την υγρασία που πιάνει στην πόλη Μτσχέτα, ενώ η κατοικία αυτή έχει ανοίγματα με 2-3 εκ. – αυτό είναι πραγματικά υψηλού επιπέδου μοναχικός ασκητισμός.

Αυτή την περίοδο ο γέροντας Γαβριήλ έμεινε σε αυτή τη ξύλινη καλύβα και πολύ σπάνια - μόνο για μία ή δύο νύχτες - έμενε στο Πύργο, στο κελί του. Μια φορά του φανερώθηκε ο Άγγελος του Θεού ο οποίος του ανάγγειλε περί του κομματιού της στήλης του Σβετιτσχοβέλι και του έδειξε την ακριβή τοποθεσία του, όπου φυλαγόταν αυτό το ιερό. Ο γέροντας Γαβριήλ μαζί με τις μοναχές της Μονής έβγαλε αυτό το ιερό με την ευλάβεια από την κρυφή τοποθεσία του. Αυτό το ιερό σήμερα φυλάσσεται στη Μονή του Σαμτάβρο. Το 1990 ο γέροντας Γαβριήλ κατέφυγε στη Μονή του Σίο – Μγβίμε (Ιερά Μονή του Σίο του σπηλαιώτη), γιατί επιθυμούσε να ζει έγκλειστος σε απομόνωση. Στην απομόνωσή του έλαβε μήνυμα από τον Θεό να επιστρέψει στη Μονή του Σαμτάβρο και να υπηρετήσει τον κόσμο. Από αυτή τη περίοδο μέχρι το θάνατό του ο γέροντας Γαβριήλ εγκαταστάθηκε στο κελί του, στον πύργο που βρισκόταν στην Ιερά Μονή του Σαμτάβρο και σύμφωνα με την εντολή του Θεού με ανιδιοτελή άσκηση για τους συνανθρώπους ολοκλήρωσε την ζωή του. Τον Οκτώβριο – Νοέμβριο του 1991 η πολιτική κατάσταση στην Γεωργία επιδεινώθηκε, όμως μόνο ο γέροντας Γαβριήλ ένιωθε προορατικά την συμφορά που θα έπρεπε να γίνει και έλεγε: «Αίμα στο Ρουσταβέλι ! Αίμα! Αίμα των Γεωργιανών!» Όταν στη λεωφόρο Ρουσταβέλι άρχισε η ένοπλη σύγκρουση μεταξύ των Γεωργιανών ο γέροντας Γαβριήλ χτυπούσε καμπάνες στη Μονή του Σαμτάβρο και έκλαιγε. Αυτή την περίοδο ο γέροντας Γαβριήλ τηρούσε αυστηρή νηστεία και σχεδόν δεν έτρωγε τίποτα. Είναι πολύ δύσκολο να διηγηθούμε και να περιγράψουμε το πώς προσευχόταν ο γέροντας για όλη την Γεωργία, με δάκρια και θρήνο, μπροστά στον Θεό και την Παναγία. Ο γέροντας Γαβριήλ δεν έκανε διακρίσεις. Ζούσε με την λύπη και την χαρά του καθενός που τον επισκεπτόταν. Έσωσε πολλούς ανθρώπους από το πνευματικό σκοτάδι και χάριν του προορατικού χαρίσματος που είχε τους έδειχνε τον αληθινό δρόμο.

Ο γέροντας Γαβριήλ έκρυβε σχεδόν εντελώς την δύναμη θαυματουργίας, αλλά σε ακραίες περιπτώσεις όταν επρόκειτο για τη

βάση του χριστιανισμού και της πίστεως – το Ενιαίο Τριαδικό Δόγμα, ο γέροντας φανέρωσε σαφώς το χάρισμα του Θεού για την βεβαίωση της Θείας Αλήθειας. Μια φορά τον επισκέφθηκε ένας Γεωργιανός, οπαδός του Ινδουισμού, ο οποίος για μερικά χρόνια ακολουθούσε αυτή τη θρησκεία και έμενε για πολύ καιρό στην Ινδία όπου είχε και τον δάσκαλό του. Ο γέροντας Γαβριήλ πήρε ψωμί, το οποίο σφράγισε με το σημείο του Σταυρού εξ ονόματος της Αγίας Τριάδας και αντί του ψωμιού ξαφνικά φάνηκαν: νερό, σιτάρι και φωτιά. - Κοίταξε καλά συνάνθρωπε για να αντιληφθείς: Έτσι είναι και η Αγία Τριάδα, είναι ένας Θεός σε τρία πρόσωπα: ο Πατήρ, ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα. Ύστερα, ο γέροντας πάλι σφράγισε με το σημείο του Σταυρού εξ ονόματος της Αγίας Τριάδας και το νερό, το σιτάρι και η φωτιά πάλι έγιναν ψωμί. - Όπως αυτό το ψωμί είναι αδιαίρετο, και η Αγία Τριάδα είναι αδιαίρετη και ομοούσια κατά τη θεότητα.

Μια φορά την Γεωργία επισκέφθηκαν οι μοναχοί και ο ηγούμενος Ιωσήφ από την Ιερά Μονή Ξεροπόταμου του Αγίου Όρους, οι οποίοι επισκέφθηκαν και την Μονή του Σαμτάβρο και πήραν ευλογία από τον γέροντα Γαβριήλ. Ο γέροντας Γαβριήλ θύμωσε με τον πατέρα Ιωσήφ: - «Πώς τόλμησες και είπες πως η Μητέρα Θεοτόκος έχει εγκαταλείψει την Γεωργία; Με την ευλογία και την ευχή Της υπάρχουμε, εσύ όμως δεν το βλέπεις και αγνοείς τα κατορθώματά Της!» Όταν το άκουσε ο πατήρ Ιωσήφ σάστισε, γονάτισε και ζήτησε συγχώρεση. Ο γέροντας Γαβριήλ αγκάλιασε σφιχτά τον Έλληνα φιλοξενούμενο και τον κάλεσε στο τραπέζι. Έπειτα έγινε γνωστό ότι οι πατέρες πριν προσκυνήσουν την Ιερά Μονή Σαμτάβρο προσκύνησαν τον Ναό του Σβετιτσχοβέλι. Η δύσκολη πολιτική και οικονομική κατάσταση που επικρατούσε στη Γεωργία εκείνη την περίοδο, συνοδευόμενη με την πνευματική κατάσταση του έθνους που πρόσφατα απελευθερώθηκε από την αιχμαλωσία του αθεϊστικού καθεστώτος, αποτέλεσε τον λόγο ο τίμιος Αρχιμανδρίτης να στοχαστεί λυπημένος κατά την προσευχή του το εξής: «Παναγία, έχεις εγκαταλείψει την Γεωργία». Την ώρα του αποχαιρετισμού οι ενθουσιασμένοι πατέρες πρότειναν στον γέροντα Γαβριήλ να ταξιδέωει στο Άγιο Όρος και σε αυτό πήραν τέτοια απάντηση: - Εγώ είμαι στο Άγιο Όρος μου, την Γεωργία μου δε θα την αλλάξω για το Άγιο Όρος.

Την ίδια εποχή, με ειδικό σκοπό να γνωρίσει προσωπικά τον γέροντα Γαβριήλ, την Γεωργία επισκέφθηκε ο ιερομόναχος Γεράσιμος από την Αμερική, ο οποίος ασκήτευε στη Μονή Πλατίνα της Καλιφορνίας που ίδρυσε ο γνωστός Αμερικανός ασκητής Σεραφείμ Ρόουζ. Επιστρεφόμενος στην πατρίδα του ο πατέρας Γεράσιμος και η αδελφότητα της Μονής Πλατίνα της Καλιφορνίας αφιέρωσαν ένα άρθρο στον γέροντα Γαβριήλ σε ένα ορθόδοξο περιοδικό, όπου έγραφε: «Στην Γεωργία δεν γνωρίζουν καν πόσο μεγάλο ασκητή έχουν στο μοναστήρι». Στα τελευταία χρόνια της ζωής του ο γέροντας αρρώστησε βαριά από την υδροκήλη. Επιπλέον, έσπασε το πόδι. Από αυτή την περίοδο και πέρα μέχρι τον θάνατό του κατά τη διάρκεια ενάμισι χρόνου, ο γέροντας Γαβριήλ ήταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι και δεν μπορούσε πια να περπατήσει. Μόνο πολύ σπάνια, με πολύ πόνο και υπομονή άφηνε να τον σηκώσουν λίγο για να κάθεται μπροστά στο κελί του. - Η ζωή σας είναι η ζωή μου! Αν δεν θυσιάσεις την ζωή σου για τον συνάνθρωπό σου, αλλιώς δε θα έχεις αποτέλεσμα – έλεγε ο γέροντας. Ήταν αξέχαστη το χάρισμα της φιλοξενίας που είχε ο γέροντας Γαβριήλ. Πριν σπάσει το πόδι, όλους φιλοξενούσε με το φαγητό που είχε μαγειρέψει ο ίδιος, όμως μετά, όταν δεν μπορούσε ο ίδιος να μαγειρέψει φιλοξενούσε με αγάπη όλους τους επισκέπτες του με το φαγητό που είχε μαγειρέψει η μοναχή Παρασκεύα ή κάποιος άλλος. Προσπαθούσε συνεχώς να πλησιάσει τους ανθρώπους στον Θεό. Τα λόγια του, τα οποία είχαν ιδιαίτερη χάρη και δύναμη, άφηναν ίχνη στις καρδιές των ανθρώπων. Οι ομιλίες του, σχεδόν πάντα συνοδευόμενες με δάκρια, ήταν αδύνατο να παραμείνουν άκαρπες.

Ο γέροντας Γαβριήλ επί χρόνια ομιλούσε στους επισκέπτες του πρωτίστως περί της αγάπης του Θεού και του συνανθρώπου, περί της μετάνοιας, της ταπεινοσύνης και της καλοσύνης. Όμως την τελευταία χρονιά της ζωής του, απότομα άρχισε να ομιλάει για έσχατους καιρούς. Έλεγε σε όλους τους επισκέπτες του ότι ζουν στην εποχή των εσχάτων καιρών.
- Εσείς θα τον δείτε τον Αντίχριστο. Όταν αρχίσουν οι διωγμοί και θα αναγκαστείτε να καταφύγετε στα βουνά, μη φοβηθείτε! Όπως και στους Ισραϊλιτές στην έρημο δεν στέρησε τίποτα ο Θεός, όταν απελευθερώθηκαν από τη δουλεία του Φαραώ και της Αιγύπτου, ακριβώς με ίδιο τρόπο θα μεριμνήσει ο Θεός και για εσάς, οι οποίοι θα καταφύγετε στα βουνά για την ελευθερία εν Χριστώ, για να αποφύγετε τη δουλεία της Αιγύπτου – του εδώ κόσμου και του Φαραώ – του Αντίχριστου. Να γνωρίζετε ότι αυτό θα σας οδηγήσει στην Παράδεισο και θα λάμψετε σαν ήλιος.

Τις τελευταίες ημέρες ο γέροντας Γαβριήλ ομιλούσε μόνο για την Αγάπη και σε όλους τους επισκέπτες του με δακρυσμένα μάτια έλεγε:
- Να θυμάστε ότι ο Θεός είναι η Αγάπη! Να κάνετε όσο μπορείτε περισσότερο καλό για να σας σώσει η καλοσύνη σας. Να είστε ταπεινοί διότι ο Θεός στους ταπεινούς θα δώσει την χάρη . Να μετανιώνετε για τις αμαρτίες σας και να τις παρατήσετε, γιατί το «αύριο» είναι μόνο παγίδα του πονηρού. Να αγαπάτε αλλήλους, διότι ο άνθρωπος χωρίς αγάπη δεν θα μπορέσει να εισέλθει στη βασιλεία των ουρανών.

Μία μέρα πριν το θάνατό του ο γέροντας Γαβριήλ είχε πει:
- Έφτασε η ώρα της αποβίωσής μου από τον κόσμο αυτό. Μετά χάιδεψε με το αριστερό χέρι την εικόνα του Χριστού η οποία κρεμόταν κοντά του, και ύστερα από σιωπή είπε: - Από 12 χρονών σε ακολουθώ, Κύριε! Είμαι έτοιμος, να με πάρεις. Όλη τη νύχτα, μέχρι τις 4 η ώρα της επόμενης ημέρας ο γέροντας πέρασε σε οξείς πόνους. Έπειτα άρχισε να αναπνέει μεγαλόφωνα και βαριά και φώναξε:
- Μητέρα, μητέρα! Αδελφή, αδελφή!

Μαζεύτηκαν άνθρωποι από όλη τη Μονή, τα μέλη της οικογένειάς του, οι κοντινοί του, οι κοσμικοί, ο γιατρός, οι ιερείς. Ο γέροντας Γαβριήλ όμως κοιτούσε με αγάπη την εικόνα του Αγίου Νικολάου και δεν απομάκρυνε το βλέμμα του από αυτήν. Ο μητροπολίτης Δανιήλ του διάβασε τις ευχές της εξόδου της ψυχής. Όταν τελείωνε την προσευχή ο γέροντας Γαβριήλ χαμογέλασε και κοιμήθηκε. Ήταν 2 Νοεμβρίου του 1995.

Ο γέροντας Γαβριήλ, σύμφωνα με την διαθήκη του, ετάφη τυλιγμένος σε ψάθινο χαλί στην αυλή της Μονής του Σαμτάβρο. Κατά την κηδεία, το σώμα του περιτριγύριζαν οι αγαπημένοι του άνθρωποι. Κανένας από αυτούς δεν μπόρεσε να ρίξει το χώμα στον τάφο και για αυτό έριχναν το χώμα στην άκρη του τάφου. Ύστερα, το χώμα μόνο του σκέπασε τον τάφο σαν να σκέπαζε με το ωμοφόριο και να τον αγκάλιαζε στην καρδιά του.

Στον τάφο του, σύμφωνα με την διαθήκη του, αναγράφονται τα λόγια του γέροντα:

«Η αλήθεια είναι μέσα στην αθανασία της ψυχής» - ο Γέροντας Γαβριήλ.

1. «Μούχα» στη γεωργιανή γλώσσα σημαίνει «βελανιδιά»
2. Πατριαρχικός και Καθεδρικός Ναός Σβετιτσχοβέλι (κατά λέξη σημαίνει «ζωντανή στήλη») στην πόλη Μτσχέτα, κτίστηκε αρχές του 11ου αιώνα μ.Χ., έγινε ανακατασκευή του παλιού ξύλινου ναού του 4 αιώνα. Σε αυτό το Ναό, που αποτελεί σπουδαιότατο μνημείο πολιτισμού, τέχνης και αρχιτεκτονικής της Γεωργίας, είναι θαμμένος ο χιτώνας του Χριστού.
3. Μονή του Σίο του σπηλαιώτη
4. Σημαίνει ο τόπος που φυτρώνουν πολλές καρυδιές
5. Κεντρικός λεωφόρος της πρωτεύουσας της Γεωργίας, στην Τιφλίδα. Ο Σότα Ρουσταβέλι είναι μεγαλύτερος Γεωργιανός ποιητής και στοχαστής του 12ου αιώνα.
6. Ιακώβ 1, Δ΄- 6: «ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν».

✠ ✠ ✠

Στον τάφο του γέροντα Γαβριήλ μέχρι σήμερα γίνονται πολλά θαύματα να θεραπεύονται οι άνθρωποι. Σε διάφορες χώρες του κόσμου σε μερικές γλώσσες έχουν εκδοθεί τα βιβλία περί διδασκαλίες, βίου και δράσης του και ακόμα περί θαυμαστών θεραπειών του γέροντα Γαβριήλ που γίνονται συνέχεια.

Μετάφραση: ***Σαλώμη Γκβεντσάτζε***